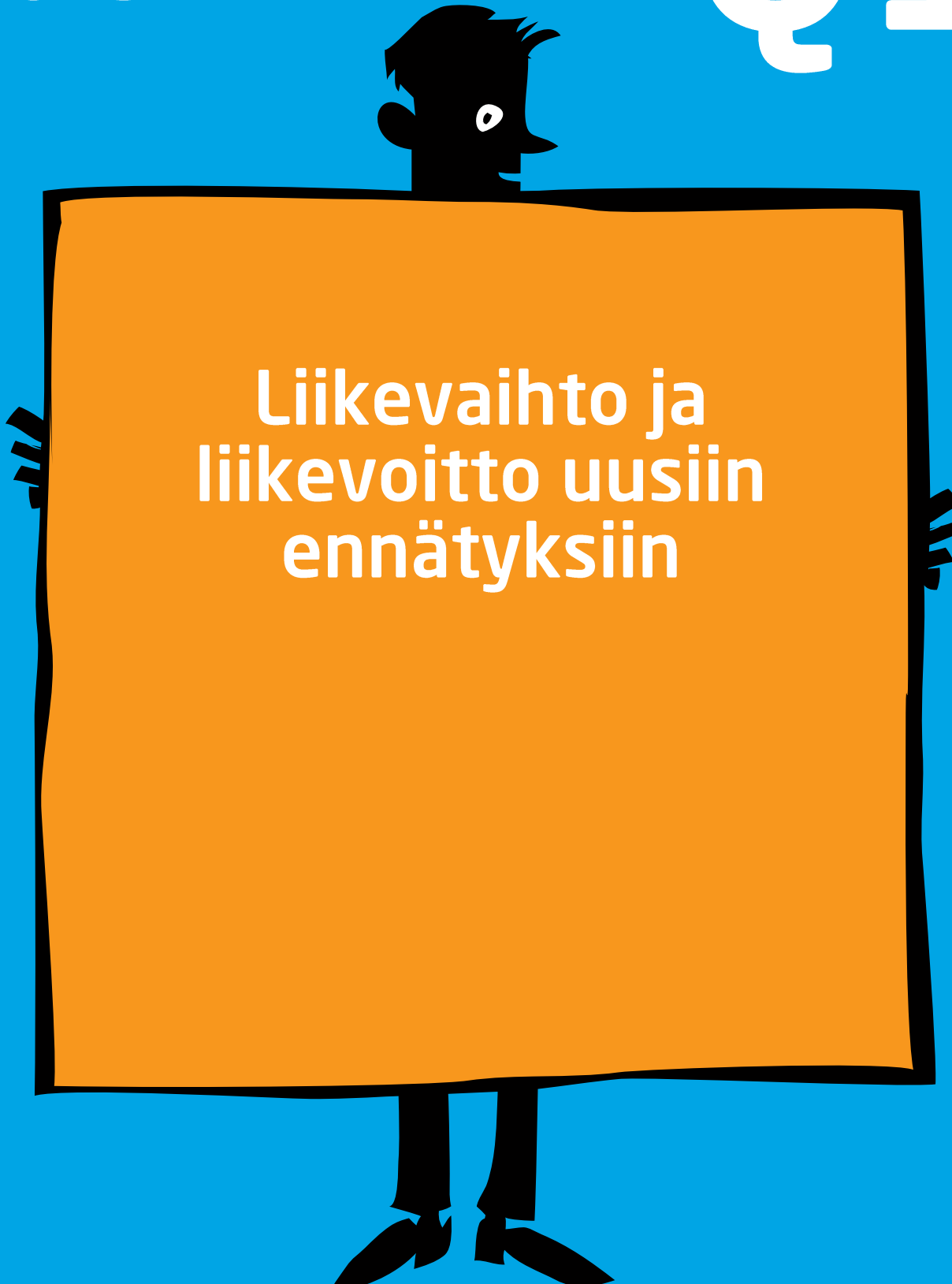

Osavuositarkastus
tammi-maaliskuu
2019

Q1

A black silhouette of a person with spiky hair, a single eye, and a mustache, holding a large orange sign with both hands. The sign is rectangular with a black border and contains white text. The person's legs and feet are also visible in silhouette.

Liikevaihto ja
liikevoitto uusiin
ennätyksiin

ETTEPLAN Oyj Osavuositiedote 8.5.2019 klo 13:00

ETTEPLAN Q1 2019: Liikevaihto ja liikevoitto uusiin ennätyksiin

Katsauskausi tammi-maaliskuu 2019

- Konsernin liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 65,6 (1-3/2018: 59,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 12,2 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 7,0 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 7,9 prosenttia.
- Liikevoitto (EBITA) parani ja oli 6,4 (4,9) miljoonaa euroa eli 9,8 (8,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto (EBIT) oli 5,8 (4,4) miljoonaa euroa eli 8,8 (7,5) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoittoon (EBITA) ja liikevoittoon (EBIT) sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,2 (0,2) miljoonaa euroa kertaluonteisia eriä.
- Katsauskauden voitto oli 4,3 (3,3) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 5,4 (3,3) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,17 (0,13) euroa.
- Etteplan otti käyttöön uuden rakenteen ja organisaation 1.1.2019 kiihdyttääkseen kasvuaan, muutti johtoryhmän työnjakoa ja teki muutoksia segmenttiraportointiinsa.
- Etteplan siirtyi mittamaan kannattavuuttaan liikevoitto (EBITA):lla operatiivisen liikevoiton sijaan. Yhtiö päivitti kannattavuutta koskevan strategisen ja taloudellisen tavoitteensa 4.4.2019. Tavoitteena on saavuttaa liikevoitto (EBITA), joka vastaa 10 prosenttia liikevaihdosta.
- Etteplan päivittää vuoden 2019 taloudellista ohjeistustaan ja odottaa vuoden 2019 liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) kasvavan selvästi vuoteen 2018 verrattuna.

Etteplan seuraa myös ei-IFRS tunnuslukuja, koska ne antavat muiden tunnuslukujen lisäksi tietoa Etteplanin strategiasta ja taloudellisesta kehityksestä. Lisätietoa tunnusluvuista sivulla 21-22.

Etteplan uudisti organisaatiotaan ja rakennettaan sekä teki muutoksia segmenttiraportointiinsa 1.1.2019 alkaen. Vuoden 2019 alusta lähtien palvelualueiden nimet ovat Suunnitteluratkaisut, Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut sekä Teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Kukin palvelualue muodostaa oman raportointisegmenttinsä. Lisätietoa muutoksista sekä IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin vaikutuksista sivuilla 12 ja 22.

Markkinanäkymät 2019

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metalliteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyi edelleen positiivisesti kaikilla markkina-alueilla. Euroopassa kysynnän kasvun odotetaan hieman hidastuvan. Aasiassa palvelumarkkinoiden avautumisen odotetaan jatkuvan, mutta vallitsevan poliittisen tilanteen takia kasvun odotetaan hidastuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2019

Odotamme vuoden 2019 liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) kasvavan selvästi vuoteen 2018 verrattuna.

Aiempi taloudellinen ohjeistus vuodelle 2019, päivitetty 7.2.2019

Odotamme vuoden 2019 liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) kasvavan vuoteen 2018 verrattuna.

Avainlukuja

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018
Liikevaihto	65 625	58 964	236 477
Liikevoitto (EBITA)	6 424 (9,8 %)	4 888 (8,3 %)	22 555 (9,5 %)
Liikevoitto (EBIT)	5 772 (8,8 %)	4 415 (7,5 %)	20 184 (8,5 %)
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,17	0,13	0,62
Omavaraisuusaste, %	41,2	43,0	42,9
Liiketoiminnan rahavirta	5 421	3 278	23 055
ROCE, %	21,3	20,6	21,3
Henkilöstö kauden lopussa	3 150	2 868	3 055

Toimitusjohtaja Juha Näkki:

Vuosi 2019 käynnistyi yhtiön historian parhaalla vuosineljänneksellä. Kaikki kolme palvelualueitamme menestyivät, ja liikevaihtomme sekä liikevoittonne (EBIT) nousivat uusiin ennätyksiin. Markkinoilla vallitsevasta epävarmuudesta huolimatta kysyntätilanne säilyi Euroopassa hyvänä, ja voitimme alkuvuonna useita merkittäviä kauppvoja. Kiinassa kauppasodan uhka vaikutti olemassa olevien asiakkaidemme kysyntään ja kasvumme hidastui. Palvelumarkkinoiden avautuminen Kiinassa kuitenkin jatkui, ja saimme useita uusia asiakkaita.

Uudistimme vuoden alussa organisaatiotamme vauhdittaaksemme strategiamme toteutusta ja vastataksemme entistä paremmin muuttuvaan globaaliin kysyntään. Uusi organisaatio sai vuoden ensimmäisestä neljänneksestä lentävän lähdön, ja olemme käynnistäneet useita kehityshankkeita erityisesti palveluratkaisujen myynnin vauhdittamiseksi. Jatkamme määrätietoisesti liiketoimintamme kehittämistä strategisten ja taloudellisten tavoitteidemme saavuttamiseksi.

Sunnitteluratkaisut-palvelualue kehittyi erinomaisesti, ja hyvällä operatiivisella tehokkuudella ylitimme jälleen kymmenen prosentin kannattavuustason. Uusia laite- ja laitossuunnitteluprojekteja käynnistyi katsauskaudella hyvin, joten uskomme positiivisen kehityksen jatkuvan.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueella vuosi käynnistyi niin ikään hyvin. Toteutettujen toimenpiteiden ansiosta projektiliiketoimintamme on tervehtynyt sitä edellisinä vuosina rasittaneista haasteista, ja pystyimme kasvattamaan projektiliiketoimintaamme kannattavasti. Tämän johdosta johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta nousi merkittävästi, minkä vaikutus näkyi myös koko konsernin tasolla.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualue kiihdytti kasvuvauhtiaan, ja kannattavuus parani selvästi. Kannattavuusparannusta tuki ohjelmistoliiketoiminnan ja ulkoistusratkaisujen piristynyt kysyntä. Saksan haasteet rasittivat edelleen palvelualueen kannattavuutta. Olemme vaihtaneet yksikön johdon ja tehostaneet projektitoimintaa laajasti. Näillä toimenpiteillä uskomme liiketoiminnan tervehtyvän tulevien neljännesten aikana.

Olemme nyt kasvaneet viisi ja puoli vuotta peräkkäin ja parantaneet liikevoittoamme kolme vuotta peräkkäin jokaisella vuosineljänneksellä. Vaikka globaalin talouskasvun ennusteita on laskettu ja markkinoiden epävarmuus on jatkunut, uskomme liiketoimintamme kehittyvän edelleen positiivisesti ja koko vuoden liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2018 verrattuna.

Toimintaympäristö

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttavat sekä maailmanlaajuiset megatrendit että toimialakohtainen kehitys. Muun muassa esineiden internet (Internet of Things, IoT), koneiden ja laitteiden digitalisaatio, vaatimukset ympäristöystävällisille tuotteille ja tuotteiden lyhentynyt elinkaari luovat tarpeita älykkäille ja tehokkaille suunnitteluratkaisuille kaikilla teollisuudenaloilla. Yritykset suuntaavat edelleen investointejaan näille alueille, mikä luo mahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille. Palveluiden ulkoistustrendin jatkuminen vaikutti positiivisesti toimialan kehitykseen, ja se tukee Etteplanin kasvua. Palveluiden hankinnan keskittymiskehitys jatkui asiakkaiden kysynnän muuttuessa entistä kansainvälisemmäksi, mikä tarjosi globaalisti toimiville suunnittelualan yrityksille kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaalin kone- ja metalliteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyi positiivisesti, ja markkinatilanne oli hyvä kaikilla markkina-alueillamme. Vaikeasti ennakoitavat muutokset Etteplanin päämarkkinoilla ja eri asiakasteollisuuksissa jatkuivat kuitenkin edelleen ensimmäisellä neljänneksellä.

Palveluidemme kysynnässä toimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia ensimmäisellä neljänneksellä, mutta asiakaskohtaiset erot olivat huomattavia. Kaivosteollisuuden aktiviteetin lisääntyminen jatkui edelleen. Paperiteollisuuden kysyntä jatkui edelleen vahvana. Nosto- ja siirtolaittevalmistajien kysyntä säilyi keskimäärin hyvällä tasolla. Energian- ja sähkönsiirtopalveluiden kysyntä jatkui verrattain hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla. Ilmailu- ja puolustusvälineteollisuuden kysyntä oli hyvällä tasolla. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineteollisuuden erikoisosaamista vaativissa testaus- ja analyysipalveluissa hyvä kysyntä jatkui. ICT-toimialan kysyntä jatkui hyvänä.

Markkinakehitys oli positiivista kaikilla Etteplanin päämarkkinoilla. Kilpailu työntekijöistä ja tiettyjen alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus hyvässä markkinatilanteessa vaikuttivat edelleen koko alan kehitykseen kaikilla markkina-alueilla. Vallitsevassa poliittisessä tilanteessa markkinoiden epävarmuus jatkui.

Suomessa yleinen markkinakysyntä oli edelleen hyvä. Teknologiateollisuuden yritykset saivat uusia tilauksia tammi-maaliskuussa euroina saman verran kuin loka-joulukuussa, mutta 14 prosenttia enemmän kuin viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla. Kasvuun vaikutti laivanrakennusteollisuuden suuret tilaukset. Tilauskannan arvo oli maaliskuun lopussa kuusi prosenttia suurempi kuin joulukuun lopussa ja 14 prosenttia suurempi kuin vuoden 2018 maaliskuussa. Suunnittelu- ja konsultointialalla tilausten myönteinen kehitys jatkui tammi-maaliskuussa. Sekä uudet tilaukset että tilauskanta kasvoivat. Alan yritykset saivat uusia tilauksia ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kuusi prosenttia enemmän kuin loka-joulukuussa 2018 ja kolme prosenttia enemmän kuin viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla. Tilauskannan arvo oli maaliskuun lopussa viisi prosenttia suurempi kuin joulukuun lopussa ja yhdeksän prosenttia suurempi kuin vuoden 2018 maaliskuussa.

Ruotsissa markkinakysyntä jatkui erittäin hyvällä tasolla. Saksassa, Alankomaissa ja Puolassa suunnittelupalveluiden kysyntä jatkui hyvällä tasolla.

Kiinassa kysyntä heikkeni vallitsevan poliittisen tilanteen takia, mutta oli edelleen hyvällä tasolla. Erityisesti automatisoitujen tuotantojärjestelmien ja robotiikan kysyntä oli suurta. Palvelumarkkinoiden avautuminen jatkui ja tarjosi edelleen kasvumahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 11,3 prosenttia ja oli 65,6 (1-3/2018: 59,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 12,2 prosenttia.

Orgaaninen kasvu oli 7,0 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 7,9 prosenttia.

Etteplanin kasvu jatkui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Liikevaihto avainasiakkuuksista kasvoi tammi-maaliskuussa 9,1 prosenttia. Etteplanin laaja palvelutarjonta, vahva markkina-asema ja vuonna 2018 toteutetut yritysostot tukivat kasvua. Pääsiäisen ajoittuminen kokonaan toiselle neljännekselle paransi liikevaihtoa.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelua. Kausivaihteluihin vaikuttavat työpäivien lukumäärä, loma-ajat sekä asiakasyritysten tuotekehitys- ja investointihankkeiden ajoittuminen pääosin kevääseen ja vuoden loppupuolelle. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Ostettujen yritysten liikevaihto ei sisälly liikevaihdon orgaaniseen kasvuun yritysostoa seuraavan 12 kuukauden ajan.

Tulos

Hyvä operatiivinen tehokkuus kaikilla palvelualueilla paransi Etteplanin kannattavuutta. Liikevoitto (EBITA) parani tammi-maaliskuussa 31,4 prosenttia ja oli 6,4 (4,9) miljoonaa euroa eli 9,8 (8,3) prosenttia liikevaihdosta.

Etteplan siirtyi mittaamaan kannattavuuttaan liikevoitto (EBITA) -tunnusluvulla operatiivisen liikevoiton sijaan. Yhtiö päivitti kannattavuutta koskevan strategisen ja taloudellisen tavoitteensa 4.4.2019. Tavoitteena on saavuttaa liikevoitto (EBITA), joka vastaa 10 prosenttia liikevaihdosta. Lisätietoja sivulla 13.

Kertaluonteisten erien negatiivinen yhteisvaikutus liikevoittoon (EBITA) ja myöhemmin esitettävään liikevoittoon (EBIT) oli 0,2 (0,2) miljoonaa euroa. Kertaluonteiset erät liittyivät vuoden alussa toteutettuun organisaatiomuutokseen.

Tammi-maaliskuussa liikevoitto (EBIT) parani 30,7 prosenttia ja oli 5,8 (4,4) miljoonaa euroa eli 8,8 (7,5) prosenttia liikevaihdosta.

Tammi-maaliskuussa rahoituskulujen määrä oli 0,4 (0,5) miljoonaa euroa.

Tammi-maaliskuun voitto ennen veroja oli 5,6 (4,3) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 23,3 (23,0) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja. Verojen määrä oli 1,3 (1,0) miljoonaa euroa.

Tammi-maaliskuun voitto oli 4,3 (3,3) miljoonaa euroa.

Tammi-maaliskuussa laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,17 (0,13) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli maaliskuun lopussa 2,88 (2,43) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli tammi-maaliskuussa 21,3 (20,6) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Konsernin rahavarat olivat maaliskuun lopussa 18,2 (9,0) miljoonaa euroa.

Konsernin korolliset velat olivat 48,2 (32,7) miljoonaa euroa. IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönottohetkellä konsernin korollisiin velkoihin kirjattiin vuokranmaksuveltoitteita vastaava 12 miljoonan euron korollinen leasingvelka ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kirjattiin vastaavan suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä. Lisätietoja sivuilla 12 ja 22.

Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 9,7 (8,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta kehittyi hyvin ja oli tammi-maaliskuussa 5,4 (3,3) miljoonaa euroa.

Tammi-maaliskuussa rahavirta investointien jälkeen oli 4,0 (1,9) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirran kertymiseen vaikutti hyvä operatiivinen tulos sekä IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönotto. Liiketoiminnan rahavirta kasvoi ja rahoituksen rahavirta pieneni noin 1,6 miljoonaa euroa, koska leasingvelan pääomaosuuden lyhennys esitetään rahoituksen rahavirrassa. Lisätietoja sivuilla 12 ja 22.

Liiketoiminnan rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi.

Taseen loppusumma 31.3.2019 oli 176,6 (141,5) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 65,0 (58,9) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli maaliskuun lopussa 41,2 (43,0) prosenttia. Omavaraisuusaste pieneni kolme prosenttiyksikköä IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönottoon liittyen konsernin leasingvelkojen kasvettua. Lisätietoja sivuilla 12 ja 22.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-maaliskuussa 2,3 (2,2) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit koostuivat leasingvelvoitteiden lisäyksestä, kasvuun liittyvistä laitehankinnoista sekä suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksuista.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä kasvoi 9,8 prosenttia edellisvuodesta ja oli maaliskuun 2019 lopussa 3 150 (2 868) henkilöä. Tammi-maaliskuussa konsernin palveluksessa oli keskimäärin 3 134 (2 855) henkilöä. Kansainvälinen kasvu jatkui, ja maaliskuun lopussa konsernin palveluksessa Suomen ulkopuolella työskenteli 1 104 (1 021) henkilöä. Maaliskuun lopussa lomautettuna oli 1 työntekijä.

Liiketoimintakatsaus

Ulkoistusliiketoiminnan menestys ja yritysostot vahvistavat Etteplanin markkina-asemaa ja tukevat yhtiön kasvua. Johdettujen palvelujen (Managed Services) sekä koneiden ja laitteiden digitalisaatioon liittyvien palveluiden kysyntä jatkui edelleen hyvällä tasolla. Etteplanin asiakkaat investoivat digitalisointiin ja laitteiden älykkyyteen, mikä luo merkittäviä kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin palvelujen kysyntä jatkoi positiivista kehitystään kaikilla markkina-alueilla, ja saimme katsauskaudella useita merkittäviä tilauksia. Sekä uusien tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeiden että laitosuunnitteluinvestointien kysyntä oli hyvää. Joidenkin alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikutti liiketoiminnan kehitykseen.

Suomen kysyntätilanne jatkui edelleen hyvällä tasolla. Ruotsissa Etteplanin liiketoiminta kehittyi myös hyvin. Alankomaissa ja Puolassa palvelujemme kysyntä jatkui yleisesti ottaen hyvänä. Haasteet tietyissä asiakkuuksissa vaikuttivat liiketoimintaamme Saksassa. Palvelumarkkinoiden avautuminen Kiinassa jatkui, mutta vallitseva poliittinen tilanne vaikutti kysyntään.

Etteplan on kannattava kasvuyhtiö, jonka tavoitteena on keskimäärin 15 prosentin vuotuinen liikevaihdon kasvu. Kasvun tärkeimmät painopistealueet ovat palveluratkaisujen jatkuva kehittäminen, digitalisaatio ja kansainvälinen kasvu.

Vauhdittaakseen palveluratkaisujensa myyntiä Etteplan otti 1.1.2019 käyttöön uuden globaalin organisaation, jossa palvelualueet muodostavat raportointisuhteet aiemman maaorganisaation sijaan. Samalla johtoryhmän jäsenten vastuualueet muuttuivat, perustettiin uusia konsernitason yksiköitä ja johtoryhmään nimitettiin uusi jäsen. Asiasta on annettu pörssitiedote 19.12.2018.

Organisaatiouudistuksen tavoitteina on kiihdyttää kasvua, parantaa Etteplanin kykyä vastata asiakkaidensa entistä globaalimpaan kysyntään, tehostaa palveluratkaisujen kehittämistä ja myyntiä sekä parantaa edellytyksiään saavuttaa Johdetuille palveluille asetettu strateginen tavoite. Etteplanin tavoitteena on saavuttaa Johdettujen palvelujen (Managed Services) 65 prosentin osuus liikevaihdosta vuoden 2019 loppuun mennessä. Johdettujen palvelujen osuuden kasvu tehostaa Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja parantaa kannattavuutta.

Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta kasvoi ja oli tammi-maaliskuussa 58 (53) prosenttia.

Etteplan on viime vuosina investoinut digitalisaatioon ja ohjelmistokehitykseen tavoitteenaan laajentaa palvelutarjontaansa ja osaamisensa vastaamaan asiakkaiden digitalisaatiotarpeisiin. Vuoden 2018 aikana Etteplan vahvisti erityisesti osaamistaan digitaalisten kokonaisratkaisujen, ketterän ohjelmistokehityksen ja pilviratkaisujen ohjelmistojen tarjoajana ostamalla Eatech Oy:n lisäksi Koodain Solutions Oy:n. Yhdistimme nämä kaksi yritystä ja aiemmin ostetun Soikea Solution Oy:n Etteplanin ohjelmistojen ja digitaalisten palveluiden yksiköksi, joka toimii Suomessa nimellä Etteplan MORE.

Etteplanin tavoitteena on tarjota kaikkien palvelualueiden ratkaisuja kaikilla markkina-alueillamme.

Kiinan markkinoille myytyjen tuntien määrä jatkoi kasvuaan, mutta kasvu hidastui vallitsevan poliittisen tilanteen aiheuttaman epävarmuuden takia ja oli 8 prosenttia tammi-maaliskuun aikana. Kiinassa toimivat suuryritykset tulivat varovaisemmiksi investoinneissaan. Etteplan sai useita uusia asiakkaita katsauskauden aikana.

Tammikuussa 2019 Etteplan kertoi avaavansa jo kahdeksannen Kiinan toimistonsa Shenzheeniin, joka on Guangdongin maakunnassa sijaitseva 120 miljoonan asukkaan Pearl River Delta -talousalueeseen kuuluva suurkaupunki. Uusi toimisto palvelee erityisesti Kaakkois-Kiinassa toimivia yrityksiä. Etteplanille on Kunshanissa Kiinassa myönnetty korkean teknologian status (Advanced Technology status) toisen kerran peräkkäin. Jiangsu provinssin paikallishallinnon (Science and Technology Agency) myöntämä status on voimassa vuoden 2020 loppuun saakka. Status kertoo Etteplanin arvosta Kunshanin alueella ja yhtiön panoksesta paikallisten yhtiöiden kasvun ja kehityksen tukemisessa.

Suunnitteluratkaisut

Suunnitteluratkaisuilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä, tuotantolaitosten suunnittelua tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lain-säädännön mukaiseksi.

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	Muutos ed. vuodesta	1-12/2018
Liikevaihto	35 606	33 643	5,8 %	132 061
Liikevoitto (EBITA)	3 677	3 071	19,7 %	12 985
EBITA, %	10,3	9,1		9,8
MSI-indeksi (Managed Services index)	54	51		52
Henkilöstö kauden lopussa	1 780	1 668	6,7 %	1 740

Suunnitteluratkaisujen osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 54 (57) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 5,8 prosenttia ja oli 35,6 (33,6) miljoonaa euroa.

Suunnitteluratkaisut-palvelualueen palveluksessa oli 1 780 (1 668) henkilöä maaliskuun lopussa.

Suunnitteluratkaisut-palvelualueen hyvä kehitys jatkui ensimmäisellä neljänneksellä hyvän kysyntätilanteen siivittämänä kaikilla markkina-alueilla. Teollisuuden investoinnit pysyivät hyvällä tasolla: uusien tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeiden sekä laitossuunnitteluinvestointien kysyntä jatkui hyvänä erityisesti Suomessa ja Ruotsissa. Uudet toimitukset kasvattivat myyntiä Kiinassa, mutta vallitsevassa poliittisessä tilanteessa epävarmuus jatkui. Suunnitteluratkaisujen myynti Puolassa käynnistyi hitaasti alkuvuoden aikana.

Suunnitteluratkaisujen liikevoitto (EBITA) oli tammi-maaliskuussa 3,7 (3,1) miljoonaa euroa eli 10,3 (9,1) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus parani edelleen erinomaisen operatiivisen tehokkuuden ansiosta.

Johdettujen palvelujen (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta kasvoi projektiliiketoiminnan hyvän kysynnän ansiosta ja oli tammi-maaliskuussa 54 (51) prosenttia.

Jatkoimme palvelualueen teknologiaratkaisujen kehittämistä. Vahvistamme osaamistamme esimerkiksi materiaalia lisäävän teknologian, digitaalisen kaksosen, tekoälyn ja muiden digitaalisten teknologioiden alueilla.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut

Ohjelmisto- ja sulautetuilla ratkaisuilla tarkoitetaan tuotekehityspalveluja sekä ohjelmisto- ja teknologiaratkaisuja, joilla koneita ja laitteita ohjataan ja jotka mahdollistavat niiden digitaalisen verkottumisen osaksi esineiden internetiä. Usein asiakkaamme haasteena on kehittää uuteen liiketoimintamalliin perustuva palvelu, jossa hyödynnetään digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia.

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	Muutos ed. vuodesta	1-12/2018
Liikevaihto	17 314	14 096	22,8 %	60 017
Liikevoitto (EBITA)	1 689	1 120	50,9 %	5 837
EBITA, %	9,8	7,9		9,7
MSI-indeksi (Managed Services index)	55	42		47
Henkilöstö kauden lopussa	674	565	19,3 %	653

Toukokuussa 2018 hankitun Eatech Oy:n luvut sisältyvät Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen lukuihin 1.5.2018 alkaen.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 27 (24) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 22,8 prosenttia ollen 17,3 (14,1) miljoonaa euroa.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen palveluksessa oli 674 (565) henkilöä maaliskuun lopussa.

Palvelualueen kysyntätilanne oli yleisesti hyvä kaikilla asiakastoimialoilla ja markkina-alueilla, mutta eräät ohjelmistosuunnittelun projektit käynnistyivät Suomessa hitaasti. Osaajien vaikeutunut saatavuus erityisesti ohjelmistoliiketoiminnassa hidasti kasvua jonkun verran. Puolassa erään merkittävän asiakkaan kysyntätilanne heikkeni.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen liikevoitto (EBITA) parani ja oli tammi-maaliskuussa 1,7 (1,1) miljoonaa euroa eli 9,8 (7,9) prosenttia liikevaihdosta. Operatiivinen tehokkuus oli hyvällä tasolla.

Johdettujen palvelujen (Managed Services index, MSI) palvelualueen liikevaihdosta parani ja oli tammi-maaliskuussa 55 (42) prosenttia. Palvelualueen projektiliiketoiminta on toteutettujen toimenpiteiden ansiosta tervehtynyt, minkä ansiosta pystyimme jälleen kasvattamaan projektiliiketoimintaamme tavoitteidemme mukaisella kannattavuustasolla.

Vuoden 2018 aikana Etteplan vahvisti osaamistaan erityisesti digitaalisten kokonaisratkaisujen, ketterän ohjelmistokehityksen ja pilviratkaisujen ohjelmistojen tarjoajana ostamalla Eatech Oy:n lisäksi Koodain Solutions Oy:n. Yhdistimme nämä kaksi yritystä ja aiemmin ostetun Soikea Solution Oy:n Etteplanin ohjelmistojen ja digitaalisten palveluiden yksiköksi, joka toimii Suomessa nimellä Etteplan MORE.

Etteplan MORE vastaa Postin pakettiautomaattien ohjelmistojen ylläpidosta. Tänä vuonna yhteistyö laajeni koskemaan myös asuintaloissa ja työpaikoilla sijaitsevia Smartpost-automaatteja ja niiden ohjelmistoja.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut

Teknisen dokumentoinnin ratkaisuilla tarkoitetaan tuotteen teknisten ominaisuuksien dokumentointia tuotteen käyttäjille tarkoitetuiksi manuaaleiksi tai oppaiksi sekä tuotetun sisällön hallintaa ja jakelua sähköisessä tai painetussa muodossa. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan huolto- ja kunnossapitoliiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	Muutos ed. vuodesta	1-12/2018
Liikevaihto	12 509	11 213	11,6 %	44 305
Liikevoitto (EBITA)	1 243	849	46,4 %	3 684
EBITA, %	9,9	7,6		8,3
MSI-indeksi (Managed Services index)	75	76		75
Henkilöstö kauden lopussa	609	549	10,9 %	587

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualueen osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 19 (19) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 11,6 prosenttia ja oli 12,5 (11,2) miljoonaa euroa.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualueen palveluksessa oli 609 (549) henkilöä maaliskuun lopussa.

Palvelualueen liikevaihdon kasvu kiihtyi. Ulkoistusratkaisujen kysyntä on piristynyt, ja keskustelme useiden asiakkaiden kanssa uusista ulkoistussopimuksista. Operatiivinen tehokkuus oli hyvällä tasolla. Ohjelmistoliiketoiminnan kysyntä piristyi katsauskauden aikana.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualueen liikevoitto (EBITA) parani ja oli tammi-maaliskuussa 1,2 (0,9) miljoonaa euroa eli 9,9 (7,6) prosenttia liikevaihdosta.

Merkittävä projektitoimitus Saksassa viivästyi edelleen. Projektin viive johtuu ongelmista erään asiakkaan valitseman komponentin toiminnassa. Olemme saaneet hyväksynnän toisen, kuitenkin aiempaa kalliimman komponentin käytölle, ja odotamme toimitusten käynnistyvän toisen vuosineljänneksen aikana. Lisäksi muut projektijohtamisen haasteet Saksassa jatkuivat. Olemme vaihtaneet Saksan-yksikön johdon ja tehostaneet projektitoimintaa laajasti.

Johdettujen palvelujen (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 75 (76) prosenttia.

HALLINTO

Varsinainen yhtiökokous 2019

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.4.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2018.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2018 jaetaan osinkona 0,30 euroa osakkeelta ja jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiö-

kokouksen päättämä osinko maksetaan osakkaalle, joka on täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 8.4.2019, ja osinko maksettiin 15.4.2019.

Yhtiökokous päätti hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi henkilöä.

Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Cristina Andersson, Matti Huttunen, Robert Ingman, Leena Saarinen ja Mikko Tepponen.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Etteplan Oyj:n hallitus on yhtiökokouksen jälkeisessä hallituksen järjestäytymiskokouksessaan valinnut yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi Robert Ingmanin. Etteplan Oyj:n nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Leena Saarinen sekä jäseniksi Robert Ingman ja Matti Huttunen.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa.

Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2019 ja päättyen 4.10.2020. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 2.500.000 osalleen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajan osakeyhtiölain 9 luvun 3 §:n mukaisesta merkintäetuoikeudesta eli hallituksella on oikeus suunnata osakeanti tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen. Valtuutus sisältää myös oikeuden

määrätä kaikista osakeannin, optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden päättää merkintöjen hinnoista, merkintään oikeutetuista ja muista merkintäehdoista. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa edellyttäen, että tähän on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskaupan rahoittaminen, muut Yhtiön liiketoiminnan kehittäminen tai pääomahuoltoon liittyvä järjestely taikka henkilöstön kannustaminen. Osakkeita annettaessa hallitus on oikeutettu päättämään, että osakkeita voidaan merkitä apporttiomaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin. Valtuutus sisältää oikeuden päättää merkintähinnan merkitsemisestä osakepääoman ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston välillä.

Valtuutus on voimassa kaksi (2) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2019 ja päättyen 4.4.2021.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Mid cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETTE. Etteplan siirtyi keskisuurten yhtiöiden markkina-arvoryhmään Small cap -ryhmästä 1.1.2019. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Yhtiön osakepääoma 31.3.2019 oli 5 000 000,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 24 963 308 kappaletta.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-maaliskuun aikana 197 787 (1-3/2018: 291 435) kappaletta yhteensä 1,6 (2,3) miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 7,80 euroa, ylin kurssi 8,98 euroa, keskiarvo 8,25 euroa ja päätöskurssi 8,02 euroa. Osakekannan markkina-arvo 31.3.2019 oli 199,3 (191,8) miljoonaa euroa.

Yhtiön omat osakkeet

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 7.2.2019 käynnistää omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 5.4.2018 saamansa valtuutuksen perusteella. Hankittavia osakkeita käytetään avainhenkilöiden osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi. Osakkeiden hankinta aloitettiin 8.2.2019 ja lopetetaan viimeistään 31.12.2019. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 60 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottamaa äänimäärää, mikä vastaa noin 0,24 prosenttia Etteplanin kaikista osakkeista tällä hetkellä. Hallituksen päätöksen mukaan osakkeiden enimmäishinta voi olla 9,5 euroa/osake.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 4.4.2019 jatkaa 7.2.2019 aloitettua omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 4.4.2019 saamansa valtuutuksen perusteella. Koska omia osakkeita hankittiin 8.2.2019 ja 3.4.2019 välisenä aikana yhteensä 20 187 kappaletta, omia osakkeita voidaan hankkia ohjelman puitteissa vielä yhteensä 39 813 kappaletta. Ohjelman ehdot säilyivät ennallaan.

Tammi-maaliskuussa 2019 Etteplan hankki yhteensä 18 687 yhtiön omaa osaketta. 31.3.2019 Yhtiön hallussa oli 114 890 (31.3.2018: 58 139) kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 0,46 prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 31.5.2017 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2017-2019. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 260 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista, joten kannustinohjelmalla ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta. Kannustinjärjestelmän mahdollinen kertaluontoinen palkkio tullaan maksamaan kannustinjärjestelmäohjelman päätyttyä vuonna 2020.

Liputukset

Etteplan Oyj ei vastaanottanut tammi-maaliskuussa 2019 liputusilmoituksia.

Muutoksia segmenttiraportoinnissa

Etteplan otti 1.1.2019 käyttöön uuden globaalin organisaation, jossa palvelualueet muodostavat raportointisuhteet aiemman maaorganisaation sijaan. Vuoden 2019 alusta lähtien Etteplanilla on kolme palvelualueita, joiden nimet ovat Suunnitteluratkaisut, Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut sekä Teknisen dokumentoinnin ratkaisut.

Aiemmin Etteplanin liiketoiminta on tapahtunut yhdessä toimintasegmentissä. Organisaatiomuutoksen myötä Etteplan muutti myös ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälleen eli yhtiön johtoryhmälle toimitettavaa, heidän päätöksenteossaan käytettävää sisäistä raportointiaan. Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen osavuosikatsauksesta lähtien kukin Etteplanin palvelualue muodostaa oman toiminta- ja raportointisegmenttinsä. Segmenttiraportoinnin muutoksella haluamme lisätä yhtiön liiketoimintastrategian ja tavoitteiden toteutumisen läpinäkyvyyttä.

Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen osavuosikatsauksesta lähtien Etteplan julkaisee kustakin raportointisegmentistä/palvelualueesta liikevaihdon ja MSI-indeksin lisäksi liikevoitto (EBITA) -tunnusluvun, liikevoitto (EBITA)-%:n sekä henkilöstön määrän. Koska ehdollisten velkojen arvostusten muutos sisältyy ainoastaan konsernitasolle, palvelualueiden/ raportointisegmenttien liikevoitto (EBITA) on saman suuruinen kuin aiemmin raportoitu operatiivinen liikevoitto sekä vuosineljänneksittäin että koko vuotta 2018 koskien.

IFRS 16 ”Vuokrasopimukset” -standardin käyttöönoton vaikutukset

IFRS 16 ”Vuokrasopimukset” -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen leasingvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä.

Standardin käyttöönotto vaikuttaa konsernin taseeseen, rahavirtalaskelmaan ja tunnuslukuihin, koska aiemmin konsernin toimipisteiden vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi, joita ei ole merkitty taseeseen. Konserni on ottanut standardin käyttöön 1.1.2019 ja raportoi sen mukaisesti ensimmäisen kerran tässä osavuosikatsauksessa.

Liikevoitto (EBIT) parani hieman, koska leasingvelan korko-osuutta käsitellään rahoituskuluna. Liiketoiminnan rahavirta kasvoi ja rahoituksen rahavirta pieneni noin toisiaan vastaavilla summilla, koska leasingvelan pääomaosuuden lyhennys esitetään rahoituksen rahavirrassa. Myös konsernin velat kasvavat pienentäen omavaraisuusastetta.

Käyttöönottohetkellä konsernin korollisiin velkoihin kirjattiin vuokranmaksuvelvoitteita vastaava 12 miljoonan euron korollinen leasingvelka ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kirjattiin vastaavan suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä. Lisätietoja sivulla 20.

Katsauskauden jälkeinen tapahtuma: Muutoksia Etteplanin talousraportoinnissa ja taloudellisessa ja strategisessa tavoitteessa

Etteplan mittaa jatkossa kannattavuuttaan liikevoitto (EBITA) -tunnusluvulla operatiivisen liikevoiton sijaan sekä konsernin että palvelualueiden osalta. Hallituksen päätöksen mukaan myös kannattavuuteen liittyvä strateginen ja taloudellinen tavoite muuttuu. Jatkossa Etteplanin tavoitteena on saavuttaa liikevoitto (EBITA), joka vastaa 10 prosenttia liikevaihdosta.

Monet Etteplanin verrokkiyhtiöt käyttävät liikevoitto (EBITA) -tunnuslukua. Aloittamalla tunnusluvun raportoinnin Etteplan parantaa sijoittajien mahdollisuutta verrata yhtiön kehitystä alan muihin yrityksiin.

Vertailutiedot 2018

(1 000 EUR)	10-12/2018	7-9/2018	4-6/2018	1-3/2018
Liikevoitto (EBIT)	5 731	4 385	5 653	4 415
Yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot	652	652	593	473
Liikevoitto (EBITA)	6 384	5 038	6 246	4 888
Ehdollisten velkojen arvostuksen muutos	-250	-213	-200	-18
Operatiivinen liikevoitto	6 134	4 824	6 046	4 871

Liikevoitto (EBITA) = Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot

Operatiivinen liikevoitto = Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot +/- ehdollisten velkojen arvostuksen muutos

Liikevoitto (EBITA) ja operatiivinen liikevoitto ovat ei-IFRS-tunnuslukuja, jotka esitetään koska ne antavat muiden tunnuslukujen lisäksi tietoa Etteplanin strategisesta ja taloudellisesta kehityksestä.

Etteplanin strategiset ja taloudelliset tavoitteet 4.4.2019 lähtien

Kasvu: liikevaihdon 15 prosentin keskimääräinen vuotuinen kasvu (ei muutosta)

Kannattavuus: liikevoitto (EBITA) 10 prosenttia liikevaihdosta (uusi tavoite)

Johdetut palvelut: Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta 65 prosenttia (Managed Services Index, MSI) vuoden 2019 loppuun mennessä (ei muutosta)

Tase: omavaraisuusaste >30 prosenttia (ei muutosta)

Katsauskauden jälkeinen tapahtuma: Muutoksia Etteplanin johtoryhmässä

DI **Minna Tornikoski** on nimitetty Etteplanin henkilöstöjohtajaksi (Senior Vice President, Human Resources) ja Etteplanin johtoryhmän jäseneksi. Tornikoski siirtyy Etteplanin palvelukseen Huh-tamäki Oyj:stä, jossa hän toimii Flexible packaging -liiketoiminnan henkilöstöjohtajana. Hänellä on pitkä kokemus HR-tehtävistä kansainvälisesti toimivista yhtiöistä, kuten Tiedosta ja Nokiasta. Tornikoski aloittaa uudessa tehtävässään elokuussa 2019. Hän raportoi toimitusjohtaja **Juha Näkille**. Minna Tornikoski korvaa Marcus Reijosen, joka on hoitanut Etteplanin HR-johtajan tehtävää väliaikaisesti Outi-Maria Liedeksen jäätyä eläkkeelle.

Katsauskauden jälkeinen tapahtuma: Etteplanin päävastuullinen tilintarkastaja vaihtui

Etteplanin tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on ilmoittanut, että KHT Kim Järvi toimii jatkossa Etteplanin päävastuullisena tilintarkastajana. Tilintarkastajan muutos astui voimaan välittömästi.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille. Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttamat epävarmuudet ovat edelleen Etteplanin liiketoiminnan riskejä. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle. Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön vaikeutunut saatavuus erityisesti tietyillä asiantuntija-aloilla oli edelleen liiketoimintariski.

Etteplanin riskienhallintakatsaus julkaistiin Talouskatsauksen 2018 sivuilla 64-67.

Etteplanin vuosikertomus sekä Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkka- ja palkkioselvitys sekä selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Etteplan on julkaissut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkka- ja palkkioselvityksen sekä selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Etteplan on myös julkaissut vuoden 2018 vuosikertomuksen, joka koostuu Vuosikertomuksesta ja Talouskatsauksesta. Katsaukset ja selvitykset löytyvät Etteplanin verkkosivuilta osoitteesta <https://www.etteplan.com/fi/sijoittajat/raportit-ja-esitykset>.

Taloustiedottaminen vuonna 2019

Etteplan Oyj:n julkaisee taloudellisia tietoja seuraavasti:

- Puolivuosikatsaus 1-6/2019 tiistaina 13.8.2019
- Osavuosikatsaus 1-9/2019 torstaina 31.10.2019

Vantaalla 8. toukokuuta 2019

Etteplan Oyj

Hallitus

Lisätiedot:

Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 010 307 2077

Outi Torniainen, markkinointi- ja viestintäjohtaja, puh. 010 307 3302

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Etteplanin internetsivuilta osoitteesta www.etteplan.com

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018
Liikevaihto	65 625	58 964	236 477
Liiketoiminnan muut tuotot	139	62	1 172
Materiaalit ja palvelut	-5 730	-5 173	-21 822
Henkilöstökulut	-44 312	-40 456	-156 183
Liiketoiminnan muut kulut	-6 765	-7 686	-33 667
Poistot	-3 185	-1 297	-5 792
Liikevoitto (EBIT)	5 772	4 415	20 184
Rahoitustuotot	190	352	791
Rahoituskulut	-351	-507	-1 580
Voitto ennen veroja	5 611	4 260	19 396
Tuloverot	-1 307	-978	-4 116
Katsauskauden voitto	4 303	3 282	15 280
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan siirtää tulosvaikutteiseksi			
Muuntoerot	-283	-1 178	-1 200
Muut laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi			
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	12	7	3
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-271	-1 171	-1 197
Katsauskauden laaja tulos yhteensä	4 032	2 111	14 083
Katsauskauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	4 303	3 282	15 280
Katsauskauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	4 032	2 111	14 083
Emoyhtiön osakkeenomistajille katsauskauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,17	0,13	0,62
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,17	0,13	0,62

KONSERNITASE

(1 000 EUR)	31.3.2019	31.3.2018	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	64 944	58 888	65 165
Muut aineettomat hyödykkeet	20 218	17 602	20 856
Aineelliset hyödykkeet	15 865	3 793	4 065
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat sijoitukset	709	699	695
Muut pitkäaikaiset saamiset	54	88	54
Laskennalliset verosaamiset	165	108	161
Pitkäaikaiset varat yhteensä	101 956	81 179	90 995
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	384	275	362
Keskeneräiset työt	26 796	23 090	20 503
Myyntisaamiset ja muut saamiset	29 216	27 927	32 367
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	40	22	223
Rahavarat	18 178	8 968	16 115
Lyhytaikaiset varat yhteensä	74 614	60 281	69 569
VARAT YHTEENSÄ	176 570	141 460	160 564
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	5 000	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	20 101	18 524	20 101
Omat osakkeet	-519	-172	-452
Muuntoerot	-4 185	-3 879	-3 901
Muut rahastot	243	235	231
Kertyneet voittovarot	39 846	30 251	24 567
Katsauskauden voitto	4 303	3 282	15 280
Oma pääoma yhteensä	71 492	59 941	67 527
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	4 375	3 548	4 518
Korolliset velat	30 521	18 147	24 105
Muut pitkäaikaiset velat	2 027	1 005	2 036
Pitkäaikaiset velat yhteensä	36 923	22 700	30 659
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	17 727	14 504	12 147
Saadut ennakot	3 163	1 985	3 064
Ostovelat ja muut velat	45 791	41 469	45 386
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1 474	861	1 782
Lyhytaikaiset velat yhteensä	68 155	58 819	62 378
Velat yhteensä	105 078	81 519	93 037
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	176 570	141 460	160 564

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018
Liiketoiminnan rahavirta			
Asiakkailta saadut maksut	61 785	60 472	239 983
Maksut liiketoiminnan kuluista	-54 639	-55 481	-212 081
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	7 146	4 991	27 903
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-239	-276	-956
Saadut korot liiketoiminnasta	93	10	59
Maksetut välittömät verot	-1 579	-1 447	-3 950
Liiketoiminnan rahavirta (A)	5 421	3 278	23 055
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-585	-368	-1 752
Tytäryhtiöhankinnat, hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-824	-972	-8 262
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1	0	21
Sijoitusten luovutustulot	0	1	1
Investointien rahavirta (B)	-1 407	-1 339	-9 992
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	4 014	1 939	13 063
Rahoituksen rahavirta			
Omien osakkeiden hankinta	-154	-184	-516
Suunnatusta osakeannista maksetut kulut	0	0	-7
Lyhytaikaisten lainojen nostot	208	116	3 559
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7	-2 593	-24 743
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0	22 102
Leasingvelkojen takaisinmaksut	-2 071	-423	-1 765
Maksetut osingot	0	0	-5 684
Rahoituksen rahavirta (C)	-2 024	-3 085	-7 054
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	1 990	-1 146	6 009
Rahavarat kauden alussa	16 115	10 074	10 074
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	73	40	32
Rahavarat kauden lopussa	18 178	8 968	16 115

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Taulukon sarakkeiden selitteet

- A) Osakepääoma E) Omat osakkeet
 B) Ylikurssirahasto F) Muuntoerot
 C) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto G) Kertyneet voittovarot
 D) Muut rahastot H) Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2018	5 000	6 701	18 524	228	-80	-2 701	30 251	57 923
Laaja tulos								
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	15 280	15 280
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	0	0	0	3	0	0	0	3
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 200	0	-1 200
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	3	0	-1 200	15 280	14 083
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-5 684	-5 684
Suunnattu osakeanti	0	0	1 577	0	0	0	0	1 577
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-516	0	0	-516
Osakepalkkiot	0	0	0	0	144	0	0	144
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	1 577	0	-372	0	-5 684	-4 478
Oma pääoma 31.12.2018	5 000	6 701	20 101	231	-452	-3 901	39 846	67 527

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2019	5 000	6 701	20 101	231	-452	-3 901	39 846	67 527
Laaja tulos								
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	4 303	4 303
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	0	0	0	12	0	0	0	12
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-283	0	-283
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	12	0	-283	4 303	4 032
Liiketoimet omistajien kanssa								
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-154	0	0	-154
Osakepalkkiot	0	0	0	0	88	0	0	88
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	-67	0	0	-67
Oma pääoma 31.3.2019	5 000	6 701	20 101	243	-519	-4 185	44 150	71 492

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2018	5 000	6 701	18 524	228	-80	-2 701	30 251	57 923
Laaja tulos								
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	3 282	3 282
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	0	0	0	7	0	0	0	7
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 178	0	-1 178
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	7	0	-1 178	3 282	2 111
Liiketoimet omistajien kanssa								
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-184	0	0	-184
Osakepalkkiot	0	0	0	0	92	0	0	92
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	-92	0	0	-92
Oma pääoma 31.3.2018	5 000	6 701	18 524	235	-172	-3 879	33 533	59 941

LIITETIEDOT

Yleistä

Etteplan Oyj:n palvelut kattavat teollisuuden laite- ja laitossuunnittelun ratkaisut, ohjelmisto- ja sulautettujen järjestelmien ratkaisut sekä teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Asiakkaitamme ovat maailman johtavat valmistavan teollisuuden yritykset. Palvelumme parantavat asiakkaittemme tuotteiden, palvelujen ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuisissa ja arjen tuotteissa.

Vuonna 2018 Etteplanin liikevaihto oli noin 236 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa on yli 3 000 asiantuntijaa Suomessa, Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Puolassa ja Kiinassa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETTE.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 8.5.2019 tämän osavuositarkastuksen julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Luvut esitetään joko tuhansina tai miljoonina euroina riippuen siitä, mitä luvun yhteydessä on esittämisestä mainittu. Luvut on pyöristetty tarkoista arvoistaan, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summasta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Osavuositarkastusta ei ole laadittu noudattaen kaikkia IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin vaatimuksia. Osavuositarkastuksen laadinnassa on noudatettu samoja kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä, lukuun ottamatta seuraavaa, 1.1.2019 voimaan tullutta standardimuutosta:

IFRS 16 ”Vuokrasopimukset” -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä.

Konserni on ottanut standardin käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistettua menettelytapaa käyttäen oikeaomaisuuksien vertailulukuja. Standardin käyttöönotolla on olennainen vaikutus konsernin taseeseen, rahavirtalaskelmaan ja tunnuslukuihin, koska konsernin toimipisteiden vuokrasopimukset oli luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, joita ei ennen standardin käyttöönottoa merkitty taseeseen. Käyttöönottohetkellä konsernin korollisiin velkoihin kirjattiin vuokranmaksuvelvoitteita vastaava 12 miljoonan euron leasingvelka ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin vastaavan suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä. Alla oleva taulukko kuvaan IFRS 16 mukaisesti kirjattujen leasingvelkojen muodostumista 1.1.2019.

(1 000 EUR)

Konserniltilinpäätöksessä esitetyt operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät velvoitteet	
31.12.2018	9 758
Diskontattuna konsernin lisälainan koron painotetulla keskiarvolla, 2 %	9 542
Jatkamisoptioiden ennustettu käyttö	2 795
Taseeseen 31.12.2018 merkityt rahoitusleasingvelat	3 899
IFRS 16 leasingvelka 1.1.2019	16 236

IFRS 16:ta ensimmäistä kertaa sovellettaessa käytettiin seuraavia standardin sallimia käytännön apukeinoja:

- yhden diskonttauskoron käyttäminen ominaispiirteiltään jokseenkin samankaltaisista vuokrasopimuksista koostuvaan salkkuun
- alkuvaiheen välittömien menojen jättäminen ulkopuolelle määritettäessä käyttö-oikeusomaisuuserää soveltamisen aloittamisajankohtana, ja
- jälkiviisauden käyttäminen määritettäessä vuokra-aikaa, kun sopimukseen sisältyy jatkamis- tai päättämisoptioita.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuvia lausumia, jotka perustuvat johdon tämän hetkisiin oletuksiin ja tiedossa oleviin tekijöihin sekä johdon tämän hetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuvat oletukset ovat perusteltuja. Lopputulokset voivat kuitenkin erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuvista lausumista johtuen mm. muutoksista taloudessa, markkinoilla, kilpailuolosuhteissa sekä muutoksista sääntely-ympäristössä ja valuuttakursseissa. Arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät ovat samoja kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Johto kiinnittää erityistä huomiota käyvän arvon määrittämiseen yrityskauppojen yhteydessä sekä kiinteähintaisten sopimusten tuloutukseen.

Konsernin johto saattaa joutua tekemään myös harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia arvostamis-, kirjaamis- ja esittämistapoja.

Konsernin johto on käyttänyt harkintaa soveltaessaan vuonna 2019 voimaan tullutta IFRS 16 standardia muun muassa määrittäessään vuokrasopimusten jatkamisoptioiden käyttöä. Konsernin johto on määrittänyt jatko-option käyttämisen konsernin kaikissa jatko-optioita sisältävissä toimitilavuokrasopimuksissa siten, että ei peruutettavissa olevalta vuokra-ajaltaan alle 18 kuukauden mittaisten sopimusten jatko-optioita käytetään 18 kuukauteen asti ja ei peruutettavissa olevalta vuokra-ajaltaan 18 kuukautta pidemmissä sopimuksissa jatko-optioita ei käytetä, koska katsoo sen antavan mahdollisimman oikean kuvan konsernin vuokravelvoitteiden kokonaismäärästä.

Ei-IFRS tunnusluvut

Etteplan esittää ei-IFRS-tunnuslukuja täydentääkseen IFRS-standardien mukaisesti laadittua konsernitilinpäätöstään. Näiden tunnuslukujen tarkoituksena on mitata kasvua ja kuvata yrityksen toiminnan taloudellista suorituskykyä. Tässä osiossa esitetään oleellimmat konsernin käytämät ei-IFRS-tunnusluvut. Kaikkien esitettävien tunnuslukujen laskentakaavat löytyvät tämän tiedotteen lopusta.

Liikevoitto (EBITA) ja EBITA, %

Liikevoitto (EBITA) esitetään, koska se kuvaa konsernin operatiivista suoritusastoa paremmin kuin liikevoitto. Siihen ei sisälly yrityshankintoihin liittyvien käyvän arvon arvostusten poistoja.

EBITA, % esittää liikevoitto (EBITA):n prosenttiosuutena liikevaihdosta.

Alla olevassa taulukossa esitetään liikevoitto (EBITA):n täsmäytys liikevoittoon (EBIT).

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018
Liikevoitto (EBIT)	5 772	4 415	20 184
Yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot	652	473	2 371
Liikevoitto (EBITA)	6 424	4 888	22 555

Orgaaninen ja epäorgaaninen kasvu sekä kasvu vertailukelpoisilla valuuttakursseilla

Orgaaninen (liikevaihdon) kasvu esitetään liikevaihdon kasvun lisäksi, koska se kuvaa konsernin liikevaihdon kasvua ilman viimeisen 12 kuukauden aikana toteutettujen yrityshankintojen vaikutusta ja näin ollen mahdollistaa paremman vertailtavuuden raportoitavien kausien välillä.

Orgaaninen kasvu lasketaan vertaamalla vertailukausien liikevaihtoa lukuun ottamatta liikevaihtoa viimeisen 12 kuukauden aikana hankituista liiketoiminnoista.

Epäorgaanisena kasvuna esitetään viimeisen 12 kuukauden aikana toteutettujen yrityshankintojen tuottama liikevaihdon kasvu.

Kasvu vertailukelpoisilla valuuttakursseilla (liikevaihdon) esitetään, koska se kuvaa konsernin liikevaihdon kasvua ilman valuuttakurssien muutosten vaikutusta ja näin ollen mahdollistaa paremman vertailtavuuden raportoitavien kausien välillä.

Laskettaessa liikevaihdon kasvua vertailukelpoisilla valuuttakursseilla, raportointikauden liikevaihto lasketaan käyttäen vertailukauden valuuttakursseja. Luku esitetään sekä konsernin liikevaihdolle että orgaaniselle kasvulle.

Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta

Etteplan mittaa Johdettujen palvelujen osuutta liikevaihdosta, ns. MSI-indeksiä. Johdetut palvelut (Managed Services) ovat palvelukokonaisuuksia, esimerkiksi projekteja tai ulkoistusratkaisuja, joissa asiakas maksaa tuloksista resurssien sijaan. Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta (MSI-indeksi) esitetään, koska se kuvaa Etteplanin strategian edistymistä sekä selittää osaltaan kannattavuuden muutoksia.

Tunnusluvut ilman IFRS 16 käyttöönoton vaikutuksia

Parantaakseen tunnuslukujen vertailtavuutta vuosien 2018 ja 2019 välillä Etteplan antaa vuoden 2019 ajan taloudellista lisäinformaatiota ilman IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönoton vaikutuksia sellaisista tunnusluvuista, joihin standardin käyttöönotto (1.1.2019) oleellisesti vaikuttaa.

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2019 ilman IFRS 16 vaikutuksia
Liikevoitto (EBIT)	5 772	5 746
Liiketoiminnan rahavirta	5 421	3 848
Rahoituksen rahavirta	-2 024	-452
Korolliset bruttovelat	48 249	36 663
Omavaraisuusaste, %	41,2	44,2
Nettovelkaantumisaste, %	42,1	25,9
Bruttoinvestoinnit	2 322	1 180
Aineelliset hyödykkeet	15 865	4 279

Tunnusluvut

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018	Muutos
Liikevaihto	65 625	58 964	236 477	11,3 %
Liikevoitto (EBITA)	6 424	4 888	22 555	31,4 %
EBITA, %	9,8	8,3	9,5	
Liikevoitto (EBIT)	5 772	4 415	20 184	30,7 %
EBIT, %	8,8	7,5	8,5	
Voitto ennen veroja	5 611	4 260	19 396	31,7 %
Voitto ennen veroja, %	8,5	7,2	8,2	
Oman pääoman tuotto, %	24,8	22,3	24,4	
ROCE, %	21,3	20,6	21,3	
Omavaraisuusaste, %	41,2	43,0	42,9	
Korolliset bruttovelat	48 249	32 651	36 252	47,8 %
Nettovelkaantumisaste, %	42,1	39,5	29,8	
Taseen loppusumma	176 570	141 460	160 564	24,8 %
Bruttoinvestoinnit	2 322	2 216	16 527	4,8 %
Liiketoiminnan rahavirta	5 421	3 278	23 055	65,3 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,17	0,13	0,62	30,8 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,17	0,13	0,62	30,8 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,88	2,43	2,72	18,6 %
Henkilöstö keskimäärin	3 134	2 855	2 995	9,8 %
Henkilöstö kauden lopussa	3 150	2 868	3 055	9,8 %

Kertaluonteiset erät

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia, ja jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan kertaluonteisia. Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin kertaluonteiset erät sisältyvät.

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018
Liiketoiminnan muut tuotot	36	18	681
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	-240	-177	-1 012
Liikevoitto (EBIT)	-204	-159	-331

Liikevaihto

Alla olevat taulukot esittävät liikevaihdon jakautumisen maantieteellisesti sekä tuloutuksen ajankohdan perusteella. Maantieteellisten alueiden tuotot esitetään myyjän sijainnin mukaan. Etteplan Kiinan toimintojen myynti tapahtuu sekä paikallisesti että muiden konserniyhtiöiden kautta ja sisältyy siksi osittain muiden alueiden tuottoihin.

Liikevaihdon jakautuminen

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018
Pääasiallinen maantieteellinen alue			
Suomi	46 046	39 900	161 571
Ruotsi	13 801	13 298	50 353
Kiina	1 686	1 554	7 587
Keski-Eurooppa	4 092	4 212	16 966
Yhteensä	65 625	58 964	236 477
Tuloutuksen ajoitus			
Tuloutus yhtenä ajankohtana	642	397	1 969
Tuloutus ajan kuluessa	64 982	58 568	234 508
Yhteensä	65 625	58 964	236 477

Segmenttiedot

Konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä, joiden tuotot koostuvat pääasiassa palveluiden tuottamisesta. Etteplan uudisti organisaatiotaan ja rakennettaan, sekä teki muutoksia segmenttiraportointiinsa 1.1.2019 alkaen. Vuoden 2019 alusta lähtien palvelualueiden nimet ovat Suunnitteluratkaisut, Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut sekä Teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Kukin palvelualue muodostaa oman raportointisegmenttinsä

Segmenttien pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan jaoteltuna, koska konsernin ylin päätöksentekijä seuraa näitä eriä maatasolla.

(1 000 EUR)	Raportoitavat segmentit			Raportoitavat segmentit yhteensä	Muut segmentit	Yhteensä
	Suunnittelu-ratkaisut	Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut	Teknisen dokumentoinnin ratkaisut			
1-3/2019						
Ulkoinen liikevaihto	35 606	17 314	12 509	65 430	195	65 625
Liikevoitto (EBITA)	3 677	1 689	1 243	6 609	-185	6 424
Henkilöstö kauden lopussa	1 780	674	609	3 063	87	3 150

(1 000 EUR)	Raportoitavat segmentit			Raportoitavat segmentit yhteensä	Muut segmentit	Yhteensä
	Suunnittelu-ratkaisut	Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut	Teknisen dokumentoinnin ratkaisut			
1-3/2018						
Ulkoinen liikevaihto	33 643	14 096	11 213	58 952	12	58 964
Liikevoitto (EBITA)	3 071	1 120	849	5 040	-152	4 888
Henkilöstö kauden lopussa	1 668	565	549	2 782	86	2 868

Liikevoitto (EBITA):n täsmäytys voittoon ennen veroja

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	1-12/2018
Liikevoitto (EBITA)	6 424	4 888	22 555
Yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot	-652	-473	-2 371
Liikevoitto (EBIT)	5 772	4 415	20 184
Rahoitustuotot	190	352	791
Rahoituskulut	-351	-507	-1 580
Voitto ennen veroja	5 611	4 260	19 396

Segmenttien pitkäaikaiset varat* varojen sijainnin mukaan jaoteltuna

(1 000 EUR)	31.3.2019	31.3.2018	31.12.2018
Suomi	66 018	49 079	58 983
Ruotsi	25 208	23 483	23 646
Kiina	2 610	2 261	2 171
Keski-Eurooppa	7 246	5 548	5 339
Yhteensä	101 082	80 371	90 140

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit ja laskennalliset verosaamiset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

IFRS-tunnusluvut

Laimentamaton osakekohtainen tulos =	$\frac{(\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva Katsauskauden voitto}) \times 100}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä katsauskauden aikana}}$
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos =	$\frac{(\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva Katsauskauden voitto laimennusvaikutuksella oikaistuna}) \times 100}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä katsauskauden aikana laimennusvaikutuksella oikaistuna}}$

Ei-IFRS-tunnusluvut

Liikevoitto (EBITA) =	Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot
Orgaaninen kasvu =	$\frac{(\text{Liikevaihto raportointivuonna} - \text{Liikevaihto vertailuvuonna} - \text{hankittujen yhtiöiden tuottama Liikevaihto raportointivuonna}) \times 100}{\text{Liikevaihto vertailuvuonna}}$
Liikevaihto avainasiakkailta, kasvu =	$\frac{(\text{Liikevaihto avainasiakkailta raportointivuonna} - \text{Liikevaihto avainasiakkailta vertailuvuonna}) \times 100}{\text{Liikevaihto avainasiakkailta vertailuvuonna}}$
Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta =	$\frac{\text{Liikevaihto Johdetuista palvelumalleista} \times 100}{\text{Liikevaihto}}$
Oman pääoman tuotto prosentti (ROE) =	$\frac{\text{Katsauskauden voitto} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskiarvo}}$
Sitoutuneen pääoman tuotto prosentti (ROCE), ennen veroja =	$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{Rahoituskulut}) \times 100}{(\text{Oma pääoma ja velat yhteensä} - \text{korottomat velat}), \text{ keskiarvo}}$
Omavaraisuusaste (%) =	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Oma pääoma ja velat yhteensä} - \text{saadut ennakot}}$
Bruttoinvestoinnit =	Kokonaisinvestoinnit pysyviin vastaaviin, mukaan luettuina yritysostot ja taseeseen aktivoidut tuotekehityskustannukset
Nettovelkaantumisaste (%) =	$\frac{(\text{Korolliset velat} - \text{Rahavarat}) \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Osakekohtainen oma pääoma =	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden päätöspäivänä}}$
Osakekannan markkina-arvo =	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden päätöspäivänä x kauden viimeinen kaupantekokurssi